

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 kor.
 Negyedévre ..... 4 «
 Helyben hához hordva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 13.

Politikai gyilkosság Ausztriában.

A galíciai helytartó meggyilkolása.

(-a.) Szomorú hír érkezik Galícia fővárosából, Lembergől. Ő felsége helytartóját Potoczki grófot egy fanatikus nemzetiségi izgató agyonlőtte. Potoczki gróf kiváló osztrák államférfi volt, a gondjaira bízott tartományt békésen adminisztrálta; magán és családi élete példás volt, úgy halt meg, mint igazi keresztény. Mikor tegnap a halálos sebesülés után magához tért s hallotta, hogy környezete orvos után akar küldeni, arra kérte őket, hogy gyóntatót hozassanak, mint igazi keresztény, nem fél a haláltól, de el akar erre készülni — — — Hogy ilyen életű és ilyen gondolkodású ember ellen merényletet követtek el, elkövette pedig egy bölcsészethallgató, egy görög szert. pap fia, szomorú jele, hogy hová juttatja az embereket a fanatikus izgatás, a nemzetiségi fantom.

Ez az elvetemült merénylő ugynevezett kisorosz nemzetiségű. Ezek a kisoroszok egyedül Galiciában élnek nemzeti életet. Igazi hazájukban Oroszországban

ma is elnyomott nép és ime mégis Ausztriában üti fel a fejét a nemzetiségi fanatizmus.

Ez a merénylő azt vallotta, hogy a mult osztrák képviselőválasztások alkalmával Galiciában a kisoroszok a lengyelekkel békeségben élő ó-ruthénekkal szemben kisebbségben maradtak s mivel ennek oka az ő meggyőződése szerint a tartományi főnök volt, ezért határozta el magát az ő meggyilkolására.

A mult évi választások Ausztriában már az általános választói jog alapján történtek. Azt várták e választásoktól, hogy megszüntetik a nemzetiségi surlódásokat, amelyek tudvalevőleg annyira mentek, hogy a birodalmi gyűlést egy évtized óta munkaképtelenné tették.

És ime az első választás ily szörnyű csalódást hozott. Titkos órkánumnak vélték az általános titkos választói jogot, mely a szivből kiirtja a nemzetiségi érzést s ma az osztrák népparlamentben ismét kiujult a csehek és németek közt a nemzetiségi gyűlölet, a kabinet emiatt krízis előtt áll, — Galiciában pedig a békésen kormányzó helytartó ellen éppen e választás miatt fegyvert fog a nemzetiségi gyűlölet és fanatizmus.

Jó lesz nekünk is oda figyelni erre a szomorú tanulságra. Titkos árkánum-

nak hirdetik nálunk is, minden baj gyógyítását várják tőle, vigyázzunk, nehogy minket még nagyobb és még szomorubb csalódás érjen.

A lemergi helytartó meggyilkolásáról tudósításunk a következő:

A gyilkosság.

A helytartó rendes vasárnapi kihallgatására jelentkezők között egy Siczynski Miloszláv nevű lemergi egyetemi bölcsészeti karának 24 éves hallgatója is ott volt, aki a Husiatini kerület Czernichoce helyiségében született. Siczynski a helytartóság elnöki osztályában bejelentette, hogy magánügyben akar a helytartónak egy kérelmet előterjeszteni. Midőn fél 2 felé a kihallgatási terembe lépett, zsebéből hirtelen revolvért rántott elő és háromszor rálőtt a helytartóra, akit balszeme fölött, a lábán és karján talált. A helytartó vértől boritva, pár pillanatig még állva maradt. Mikor a lövések eldördültek, a két ajtónálló, az előszobában lévő hivatalnokok és a szolgák berohantak. A merénylőt elfogták. A haldokló kérésére gyóntatót hívtak. Gyónás után az orvosok megvizsgálták a sebeket. A koponyába hatolt golyót nem lehetett kivenni. A helytartót a kihallgatási teremben lévő pamlagra fektették. A helytartó az orvosok fáradozása ellenére is 3 óra 26 perckor meghalt. A rendőri kihallga-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Két levél.*

I.

Édes fiam!

A saját szárnyaidra bocsátlak, mert ennek úgy kell lennie. Most kezdődik csak feladatod nehezebbik része: az önnevelésed. Bár érettségi bizonyítvány van is a kezében, ez még koránt sem menlevél az utadba akadó kellemetlenségek elkerülésére és nehézségek leküzdésére. Sőt neked, aki eddig a meleg családi fészékben csupa szeretettel találkozál, sejtelméd sincs ama számtalan veszélyekről, melyek téged ezen-uton-útfélen környékezni fognak. Egy hosszú élet tapasztalatai is alig-alig világosítanak fel ezekről, ugyanazért rónak látom, hogy atyai intelmekkel és jó tanácsokkal lássalak el, melyeknek hasznáról magad meg fogsz győződni s a melyekben föltétlenül bízhatol, hiszen édesatyád csak a javadat akarja.

* Ezen két levél átdolgozott mutatóvány egy nem rég megjelent műből, mely méltó feltűnést keltett s melyre tárgyánál és irányánál fogva föl hívjuk a fiaikért aggódó apák és a boldogulni vágyó ifjak figyelmét. A könyv címe: Aufwärts aus eigener Kraft das Buch vom neuen Adel in neuer Gestalt Zweite Auflage von Paul von Gizycki. Berlin, 1907. Ferd. Dummlers Verlagsbuchhandlung.

Mindenekelőtt tudd meg, hogy az élet egy szakadatlan küzdelem, mely elől nemcsak hogy ki nem térhetsz, hanem melylyel komolyan el-tökélt szándékkal szembe kell szállanod, sőt melyet önmagadnak föl kell keresned. Ne mondd: igazán kíváncsi vagyok, milyen karrierem lesz és mennyire viszem, mert egy hozzád méltatlan, esetleg végzetes kiinduló pont lenne. Jellemes férfi ne bizza a maga jövőjét a vakesetre, vagy akármely kedvező árra, nem engedi át sajkáját, mint valamely rothadt darab fát játéknak a szélnek és haboknak, hanem erősen megmarkolja a kormányrudat s az áradat s a szirteken át abba a kikötőbe irányítja, melyet maga szemelt ki magának. Nem fogja egy percig sem feledni, hogy nevelésének, az életben elérendő sikerének a saját művének kell lennie. Aki arra kíváncsi, hogy mi lesz vajjon belőle, egészen elfelejti, hogy hiszen ő maga az, akinek ezt a kérdést el kell döntenie, hogy csupán tőle magától függ, vajjon valami nagy és derék, avagy alacsony és közönséges ember lesz-e belőle.

Nagyot csak az művelhet, aki magamagát is erre képesnek tartja. Aki önön személyiségének, önön életének és működésének semmi jelentőséget sem tulajdonít, az soha sem fog magas és komoly feladatokat megoldani. Csak azok az emberek, akik önmagukban bíznak és egy a Gondviselés által számukra kijelölt miszióban hisznek, lehetnek vezérek. All ez nem-

csak a legnagyobb szellemekre, hősökre és az emberi nem megváltóira nézve, hanem mindazon számtalan másod- és harmadrangu hősökre nézve is, akik a különböző élethivatásokban a közjólét, a jog, a szabadság, az emberiség fejlesztésén és gyarapításán dolgoznak.

Igyekezzél az élet komolyságát minél korábban átérteni. A világ nem árnykép, hanem valóság, tehát az embereknek nem szabad árnyképeknek, hanem kétségtelen valóságoknak kell lenniök. Mi nem vagyunk itt tréfa kedvéért, hanem azért, hogy komoly feladatokat megoldjunk, harcot harcoljunk, melyet csakis jó fegyverekkel remélhetünk végigküzdeni. Amit te ma csupán tréfának nézsz, majd az érettebb megfontolás napjaiban, amidőn az emberi cselekedetek jelentősége tisztán áll előtted, keserű komolysággá fogna válni. Azért kell életedet mindjárt kezdettől fogva megbecsülnöd és úgy cselekedned, hogy mások is megbecsüljenek. Légy meggyőződve, hogy te is tartozol az Ur seregéhez, hogy nélküled egy csavar hiányzanék a mindenség gépezetében.

Bármely nagyobb vállalatnál a vezetőnek folytonosan szembe előtt kell tartania a vállalat célját. Már pedig alig van nagyobb vállalat az emberre nézve, mint az ő élete. Itt is kell tehát a célt folytonosan szemünk előtt tartanunk. Igaz ugyan, hogy bizonyos nagy és egyetemes eszmények valamennyi ember életének

Figyeljék meg PFAFF kirakatait!

tásnál a merénylő kijelentette, hogy nincsenek büntársai és a merényletet nem közönséges ellenséges indulatból, hanem tisztán politikai okokból követte el, azzal a célzattal, hogy a helytartót megölje. A merénylet híre a lakosság körében nagy izgalmat okozott. A színházban a délutáni előadást félbeszakították, miután az igazgató a színpadról közölte a közönséggel a merényletet.

Potocki halála.

Az Agence Kolonaise jelenti: Amidőn a tartományi főnök a merénylet után visszanyerte eszméletét és hallotta, hogy orvost hívatnak, ezt mondta:

— Inkább papot hozassanak!

A környezetéhez pedig azt mondta:

— Mint keresztény ember nem félek a haláltól.

Aztán nejét és gyermekeit elhívatta, tollbamondta végrendeletét és a Felsőházhoz a következő táviratot intézte:

»Meghalok, mint Felsőház siring hű szolgálja.»

Röviddel azután megjelent felesége 9 gyermekével. A haldokló tartományi főnök minden egyes gyermekét megáldotta és azután azt mondta nejének:

— Te voltál életem napja és boldogsága.

Azután eltávolította családját és az utolsó szentségeket felvette. Potocki halála a merénylet után két és fél órával következett be.

A gyilkosság oka.

A gyilkos tagja a radikális rutén ukraiainak, amely az élet-halál küzdelmet hirdeti a lengyelek és az oroszok ellen. A párt Galícia kisorosz népe egyedüli igaz képviselőjének tartja magát. Eppen ezért határtalan volt bosszankodása, amidőn a legutóbbi tartománygyű-

lési választásokon a lengyelekkel való békés együttélést hirdető ó-rutén párttal szemben kisebbségben maradt. Az ukraiainak párt eme reája nézve kedvezőtlen eredményt a főnök rovására írta és »Dilo« nevű lapja különösen ezen idő óta heves támadásokat intézett ellene.

A merénylő letartóztatása.

Amidőn a szolgák a lövés zajára a kihallgatási terembe behatoltak, a merénylő ezt kiáltotta a halálra sebesített tartományi főnök felé: »Ez a rutén nemzet ellen elkövetett igazságtalanságokért!« A gyilkos azután a revolvert az egyik szolgának szegezte, aki azonban a merénylőt lefegyverezte. Siczynski ezután egész közönyösen viselkedett. A súlyosan megsebesített tartományi főnök kezével a merénylőre mutatva, a belépő szolgákat utasította, hogy ragadják meg a gyilkost. Siczynski, midőn hallotta, hogy orvosokat hívnak, gunyosan nevetett és azt mondta: »Hisz ez felesleges.« A kihallgatás folyamán kijelentette, hogy már hosszabb idő óta azzal az elhatározással jár, hogy a tartományi főnököt megölje. A revolvert már két év óta viseli e célra magánál.

A káptalan a helytartóság előtt.

Ma délután a helytartóság elnökségében megjelent a gör. kath. káptalan küldöttsége, hogy részvétét fejezze ki. A merénylő egy gör. kath. plébános fia, kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy azzal a szándékkal lépett a kihallgatási terembe, hogy a helytartót megölje. Siczynskit már évekket ezelőtt, a ruthén diákok kihágásaiban való részvétel miatt bezárták és a ruthén nemzeti körökben buzgó agitátornak ismerték.

A király részvéte.

Gróf Potocki özvegye a következő táviratot kapta:

»Férjének, Potocki grófnak halála híréből mélyen megrendülve, mivel benne hű és kitűnő hivatalnokot és államférfiut veszítettem, aki teljes bi-

zalmamat bírta, e megrázó gyászos eset hatása alatt őszinte részvételem fejezem ki Önnek és biztosítom, hogy fájdalomban teljes mértékben osztozom. Adjon Önnek a mindenható elég erőt a nagy veszteség elviselésére. *Ferenc József s. k.*

Potocki temetése.

Gróf Potocki temetése kedden délelőtt lesz. A holttestet előbb a Szent Bernát templomba és onnan a pályaudvarra szállítják. Szerdán a halottat gróf Potocki krzeszowicei birtokán a családi sírboltban örök nyugalomra helyezik.

Legujabb.

A gyilkos magatartása.

Lenberg, április 13.

Siczynski Miloszláv tegnap reggel egy Todorov nevű barátjához ment, kinek azt mondta, hogy nagyon fontos látogatást kell tennie s ezért fekete szalon kabátba van szűk sége. A ruhát Lodorov kölcsönözte neki. Azután elment a helytartósági palotába, ahol a tettet elkövette. Mikor a hivatalnokok Potoczky gróftól lakarták emelni, Siczynski gunyos hangon azt mondta:

— Ne fáradozzatok, minden hiába való.

Mikor a szolgák a merénylőt megakarták ragadni, ez így szólott:

— Ne fogjatok meg, ugyanis veletek megyek.

Mikor szemrehányást tettek neki, hogy mért éppen a kihallgató teremben követte el a merényletet, így szólott:

— Egészen közömbös, hol öltem meg. Ha itt nem történt volna, akkor az utcán vagy bárhol másutt megöltem volna.

— Hogyan lehetett oly lelkiismeretlen, hogy 8 gyermeknek atyját megölje kérdezték.
— Mit bánom én, ez az ember nagyon

alkotják és ilyenekül tekintendők is, de azért ezek az egyetemes eszmények minden egyes embernél külön-külön külső formában nyilvánulnak, melyet kinek-kinek ideje, fajtája, társadalmi körülményei, legfőképpen pedig egyéni képességei és jellemi minősége határoznak meg közelebbről. Életünknek ezt az egyéni célját idejekorán fölismerni, lépteit fáradhatatlan kitartással erre a célra irányozni legelső életföltétele egy viharos életmunkálkodásnak.

Az életcélok az egyes emberek képességeinek nagy változatossága mellett természetesen nagyon különböznek. Az Urnak is hadseregében különféle fegyvernemekre, szőlőjében különféle munkásokra van szüksége. De egy katona, aki semmiféle fegyvernemhez nem kíván tartozni, egy munkás, kinek nincs határozott foglalkozása, egy ember, kinek nincs sem jelleme, sem életcélja, nem ér semmit és áldásra sem számíthat munkájánál. Semmiféle munka, bármilyen fáradságos is magában véve, hasznos legyen is, semmiféle birkózás és küzdés, ha nincs határozott célja, nem vezethet győzelemre. A gyakorlati tevékenység semmiféle terén sem elég az, hogy általában használható ember vagy, hanem mindig azt fogják tőled kérdezni, mire való vagy hát voltaképpen?

Az a férfiú, aki zajtalanul, de biztosan halad a maga útján kitűzött célja felé, másokban

megbecsülést és bizalmat kelt maga iránt, míg az olyan emberben, aki ma ezt, holnap azt az ideát kergeti, aki magát mindenféle tanácsok és hirtelen sugallatok által pályájáról letérittetni engedi, aki maga sem tudja, hogy tulajdonképpen azért is akar, senki sem bizik. Már pedig embertársaink megbecsülése és bizalma nemcsak magában véve kellemes és bátorító mireánk nézve, hanem a legbiztosabb alapja a gyakorlati életben elérni óhajtott minden sikernek. Céllal birni annyi, mint jellemesnek lenni s aki ért az embernek megfigyeléséhez, már bátor felléptéről, ruganyos járásáról, beszédje nyugodt határozottságáról, illendő magatartásáról és arckifejezéséről fölismerni azt az embert, aki tisztában van a maga célja iránt, aki tudja is, mit akar, aki el van tökéltve véghez is vinni azt, amit helyesnek tart.

Ne hidd, hogy az emberiség nagy jóltevői, a felfedezők és feltalálók, az államférfiak és hadvezérek annyira tulszárnyalnak téged, hogy még csak utánzandó példányképpül sem választhatod őket magadnak. Ez kishitűség, kételkedés a saját énedben, megállás a kezdet kezdetén. Válassz magadnak egy célt s erre törekedjél azután minden erővel s ne engedd magadat attól senki és semmi által eltántoríthatni. Az se nyugtalanítson tégedet, ha egy pár hónap, vagy év mulva még nem látsz eredményt, te csak

haladj tovább s ha talán tíz évig makacsul ugyanabban az irányban dolgozol, elvégre szemmel látható sikereket fogsz elérni s céltudatosan közelebb jutni.

De minél magasabb célt kell ám választanod. Alacsony cél nem is cél. Aki nem igyekszik a maga terén a legmagasabbra, meg csak a maga képességeinek terjedelmét sem ismeri meg soha. Ellenben, aki minden erejét, egész életét egy méltó feladat megoldására szánja, nap mint nap újabb és újabb tehetségeket és erőket fog magában felfedezni, munkaképessége pedig egyre fokozódni fog. Aki a rendelkezésére álló erőinek csak egy részét használja fel a maga céljára, a fel nem használt részét tétlenségre kárhoztatja, bensejében pedig ezért a mulasztásért örökös szemrehányást fog érezni, ha látja, hogy mások, kik semmivel sem tehetségesebbek nálánál, őt tulszárnyalják. Így támadnak azok az elégedetlen emberek, kik sehogy sem találják meg helyüket, akik félreismertettek s nagyobbra termeteknek tartják magukat és belső elégedetlenségüket derék, eredményesen dolgozó emberek irigy becsúszása által nyilvánítják. Ezt én is tudnám, ha akartam volna, így gondolkodik magában; csak hogy éppen az a baj, hogy komolyan soha sem akarta. (Vége köv.)

Van szerencsém a n. é. uri közönség szives tudomására hozni, hogy a legdivatosabb angol szövetelem megérkeztek, melyből a legelegánsabb ruhákat kedvező feltételek mellett készítek.

tavaszi idényre

A. n. é. közönség szives támogatásáért esedezve vagyok kiváló tisztelettel

KISS ISTVÁN, angol uri szabó

Színház utca 4. (Adorján-palota.)

sok családapát épen ily vagy még kegyetlenebb módon fosztott meg életétől.

A rendőrségen azt mondta, hogy tettét horderejének teljes tudatában követte el. Terve akkor érlelődött meg, midőn a legutóbbi tartománygyűlési választásnál a ruthén választók ellen oly kegyetlenül jártak el. A rendőrbiztos meghagyta, hogy nagyon vigyázzanak rá, ezt mondta:

— Ugy van! Én rá különösen kell vigyáznokot, mert most én vagyok a legfontosabb ember!

A rendőröket arra kérte, hogy a nála levő 25 koronából adjanak a kocsisnak kinek kocsi-jában elhozták 10 koronát.

A rendőrbiztos megjegyezte; hogy 80 fillér is elég lesz; mire Siczinszky ezt felelte:

— Nekem már nem kell pénz, úgy is tudom, hogy felfognak akasztani.

Elmondta, hogy tettének elkövetésére különösen a koroveci mészárlás indította.

A helytartó holttestét elszállítják.

Lemberg, április 13.

Az eddig történt rendelkezések értelmében a helytartó holttestét innen kedden reggel szállítják Krzeszowicébe. Itt a temetés szerdán reggel lesz.

A gyilkos vallomása.

Lemberg, április 13.

A gyilkost kihallgatták. Kihallgatása alkalmával a legnagyobb cinizmust tanusított. Előadta egyébként, hogy mikor a helytartót lelőtte, nem nézte hogy hová lő. Amikor a teremben megjelent Potocki akkor revolvért rántott elő és anélkül hogy célzott volna azonnal lőtt, de nem tudja hogy hová. Azt is mondja, ha szabadon bocsátanák akkor sem bánna meg tettét.

A gyilkos nővére.

Bécs, április 13.

A gyilkosnak egyik nővére felesége Leviczky Jenő ruthen radikális képviselőnek. A képviselő felesége tegnap délután sürgőnyt kapott, mely a következőket tartalmazta.

„Nálunk házkutatást tartottak, Miroslav rálőtt Potockira.”

A sürgöny vétele után a képviselő felesége Lembergbe utazott és ott a rendőrség kihallgatta. Kihallgatásakor a következőket mondta:

— Öt hóval ezelőtt, mikor az egyik nővérem öngyilkos lett, Miroslav azt mondta, hogy testvére könyelmű volt, mert ha lemond az ember az életéről, akkor tegyen valami nagyot a népe javára.

Aerenthal elutazása. A külügyminiszter feleségével együtt Budapestről Bécsbe utazott. A Zeit a külügyminiszter magyarországi utazását a tisztí fizetésekkel hozza kapcsolatba, de ez nem is tartozik a miniszter tárcájához.

Kossuth az önálló bankról.

A fővárosi függetlenségi körök vasárnap tartották közgyűlésüket, hogy állást foglaljanak az önálló magyar nemzeti bank kérdésében.

A közgyűlésen Holló Lajos elnököt. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter megjelenése és felszólalása adott különös súlyt a nagygyűlésnek.

Holló Lajos megnyitó beszéde és Nagy Dezső felszólalása után Kossuth Ferenc jelentkezett szólásra és ezeket mondta:

— Azért jöttem, hogy önöket buzdítsam az önálló bank mellett való lelkesedésre, agitálásra és a kételkedők meggyőzésére. Látni az önök lelkesedését, fölszólalásomat tartom ezt. Igen természetes, hogy amikor az önálló bankról szólnak, nekem, mint a jelenlegi kormány tagjának, nehéz a helyzetem s így bővebb nyilatkozatba nem bocsátkozhatom. Önöknek, amikor az önálló bank ügyének azonnal való elintézésére adnak utasítást, meg kell gondolniok, hogy az ország nagy feladatok előtt áll és csak azoknak megvalósítása után kerülhet sor az önálló bank létesítésére. A koalíció kötelezettségeket vállalt az uralkodóval és a nemzettel szemben. Mindkét kötelezettségének meg kell felelnie s mindegyiket ki kell elégítenie. Konstatálom, hogy az önálló bank felállításának törvényes akadálya egyáltalában nincsen. Ez a függetlenségi párt sarkalatos program-pontja és a képviselőházon áll, hogy megvalósítsa az önálló bankot. Igaz, hogy tiszteletreméltó helyről akadályokat gördítenek a nemzeti bank megvalósítása elé. Féltik a nemzetet azoktól a megrázkódtatásoktól, amelyekkel az ilyen nagyszabású változások járnak. En nem félek a rázkódtatásoktól. (Hosszas éljenzés és taps.) Nem félek, mert a rázkódtatások kikerülhetnek, ha óvatosak vagyunk. S óvatosak leszünk. De ha némi áldozattal járna is az önálló bank létesítése, a magyar nemzet önállóságának ily fontos tényezőjeért meg kell azt hozni. S meggyőződtem arról, hogy a nemzet kész erre az áldozatra. Elég példáját adta a multban áldozatkészségének, hogy bizzunk a jövőben is áldozatkészségének. Önök jól ismerik korábbi állásfoglalásomat az önálló bank dolgában. S az én nézeteim szilárdságának köszönheti az ország azt a tényt, hogy most megvan szabad rendelkezési joga sorsán javítani. (Hosszan tartó éljenzés és taps.)

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránk a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépérl-lépésre veszi a tért.

Mikor ellenségeink leszoritják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopaikat ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen

a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyújtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborda gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó idő óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 „

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 „

A „TISZANTÚL”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Rimler Károly polgármester és Köszeghy József főmérnök tegnap több városi ügy elintézésének megsűrgtetése végett Budapestre utaztak.

* **A magyar iskola ellen.** A cséffai járás román nemzetiségű vidékén úgy látszik nem valami jó szemmel nézik a magyarosítást, ha az mindjárt a kultúra szekereken jelenik is ott meg. Erre enged következtetni az alábbi eset is, melynek aktái jelenleg Biharvármegye alispáni hivatalában teküsznek. Capitan János marcibázai gör. kel. lelkész az ottani állami iskola felállítását nem jó szemmel nézte és ezért meg tett minden lépést, hogy azt a községben lehetetlenné tegye. Capitan János Nagyváradon Mangra Vazul püspöki vicariust kérdezte meg ez ügyben. Mangra Vazul azt mondotta a lelkésznek, hogy a község nem lesz köteles hozzájárulást adni az állami iskolához, ha a románok az ő felekezeti iskolájukba járatják gyermekeiket. Ez információ után Capitan János állítólag a bíróval Jonucz Károlylyal és a másodbíróval Papp Lászlóval a község román lakosait szeptember 8-ára népgyűlésre hívta össze, amit azonban nem jelentett be a főszolgabírónak. A főszolgabíró e miatt 20 korona

Sirolin

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Előzetes orvosi rendelésre a gyógyszerár-
tárunkban és a legközelebbi kórházban.

pénzbüntetésre ítélte el a lelkészt. A lelkész azzal védekezett, hogy ő nem népgyűlést hívott össze, csak egyházi értekezletet, melyen politizálni nem volt célja. Az ügy felebbezés folytán most az alispáni hivatalnál van.

* Zarándoklat és tanulmányut. Pósfay Sándor m. kir. h. gazd. szaktanár mai napra a Magyar Ifjak római tanulmányutja és zarándoklatában való részvételre, Budapest—Fiume—Auconán át Rómába utazott. Az érdekesnek ígérkező tanulmány utazás VI. csoportjában való részvételre, 11 vezető kalauzolása mellett ezideig 154-en jelentkeztek az ország minden részéből. A zarándoklat és tanulmányutat a kath. egyesület vezetősége (Budapest) rendezi s az f. hó 14—22-ig tart. A tanulmányut — melynek célja a zarándoklaton kívül Róma nevezetességeit is megtekinteni — egyes csoportjainak vezetői: Ernszt Sándor dr pápai kamarás, orszgy. képviselő, Csizsarik János dr pápai kamarás Róma, Babura László dr theologiai tanár Gyulafehérvár, Huszár Elemér dr segédlelkész Budapest, Benkóczy Emil érs. tanítóképző int. tanár Eger, Petrányi Ferenc tkpző int. hittanár Kalocsa, Vargha Damján dr ciszt. r. főgymn. tanár Székesfehérvár, Vass József theol. tanár Székesfehérvár, Legár H. ciszt. r. főgymn. hittanár Pécs, Horváth Balázs dr prem. r. főgymn. igazgató Kassa és Pokorny Emánuel dr vallástanár Budapest. A tanulmányutban résztvesz: 26 tanár 8 hozzátartozóval, 18 theológus, 72 főgymn. tanuló, 1 ügyvéd, 1 orvos, 2 katonatiszt, 2 földbirtokos, 2 bölcsész, 12 joghallgató és 10 tanítóképzési növendék. Pósfay szaktanár szabadságáról f. hó 28-án tér vissza városunkba.

* Az anyarozs mérgezés Belényes vidékén. Az utóbbi időben többször foglalkozott a sajtó az anyarozs mérgezésekkel, melyek a belényesi és a vaskóhi járásban fordultak elő. A hatóság mitsem tudott erről a veszedelmes betegségről és csak a lapok útján figyelmessé lett belügyminiszter sürgönyére indítottak meg vizsgálatot. A belényesi főszolgabíró az alispán rendelkezésére megindította a nyomozati eljárást s ennek eredményét a napokban fogja betérjeszteni az alispáni hivatalhoz. A főszolgabíró az összes anyarozs mérgezés eseteket betérjeszti az alispánhoz s a mérgezés okát ismereti. Eszerint a múlt évben 1907. december 31-ig a belényesi járásban 3 anyarozs mérgezés fordult elő. A folyó évben 11 eset adta elő magát, összesen tehát 14. Ezek közül kilenc eset Buntyesden, 4 Bragyeten és egy Kiskóh községben. A mérgezett egyéneket a belényesi kórházba szállították be, ahol közülük meggyógyult 7, javultan lett elbocsátva 3, gyógykezelés alatt maradt három és meghalt egy négy éves leány Guller Onyiszie. A főszolgabíró kijelenti, hogy a mérgezési esetekkel kapcsolatosan felmerült hírlapi közlemények a vizsgálat adatai szerint tulzoltak, mert elsősorban is járványról szó sem lehet. Az sem igaz, hogy ez a betegség az éhínségre fokozódott nyomor következménye lenne. A főszolgabíró elismeri, hogy Belényes vidékén rosszak a kereseti viszonyok és a lakosság nagyon szegény, azonban még sem áll az, hogy az anyarozs mérgezés a nyomor következménye. Az anyarozs mérgezés inkább a tudatlanság és a tisztátalanság következménye. Bármily szegény ugyanis a nép, azért mégis a gabonából, melyből a kenyeret süti, az anyarozs magot kiválogathatta volna. Általában tehát a népnek nagyfokú elmaradottsága a mérgezés oka. Ezen azonban ötletszerűleg, hatósági intézkedések útján segíteni nem lehet. A főszolgabíró különben intézkedett, hogy a népet az anyarozs veszedelmes voltáról felvilágosítsák. A mérget tartalmazó kenyérből egy

darab a megyei főorvoshoz lett beküldve. Dr Móricz Ernő főorvos lesz hivatva aztán megállapítani orvostanilag, hogy milyen méreg okozza az anyarozs használata következtében a megbetegülést.

* A Szépészeti Egylet vagyona. Nagyváradon két évtizeden át szép sikerrel működött a Szépészeti Egylet. Az utóbbi időben azonban ez a jelentős kulturális jellegű egyesület nagy pártolatlanság következtében mindjobban gyengült, míg végre feloszlott. Az alapszabályok értelmében az egylet pénze feloszlás esetén a város tulajdonába megy át. Az egylet utolsó pénztárosa Kertész Miksa tegnap terjesztette be a városhoz az egylet pénzét, mely 7090 korona és 14 fillért tesz ki.

* Kinevezések. A hivatalos lap vasárnapi száma a következő kinevezéseket közli. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Sztripszky Aladár máramarosszigeti segélydíjas pénzügyi számgyakornokot, továbbá Béli Rezső nagyvárad m. kir. állami végrehajtót a nagyvárad pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű számtisztakké, előbbi a cséltai, utóbbi a nagyszalontai járásba a járási számvevői teendők iránti megbízatással, Nagy András beregszászi díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká a nagyvárad, pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

* Szacsvey-estély. A Szacsvey-asztaltársaság ma este 8 órakor a Rimanóczy-szálloda külön éttermében estélyt tart Szacsvey és a függetlenségi nyilatkozat emlékeztére. Nem nagyon alkalomszerű a dátum megválasztása, az bizonyos, kivált éppen most.

* Elpusztult grófi kastély. Péntek este borzalmas tűz pusztított Bályokon, ahol a gróf Károlyi Imre tulajdonát képező kastélyt emésztette fel a pusztító elem. A tűz este 8 órakor keletkezett és még másnap délben is égett. A tűz a kastély padlásán keletkezett. Az eddigi nyomozat szerint a tűz gondatlanság következménye. A pusztulás estéjén a padlásan egy bádogos dolgozott és valószínű, hogy az ő vigyázatlanságából keletkezett tűz a padlásán, melyet csak későn vettek észre. A cselekedés azonnal hozzáfogott a mentéshez és elsősorban is az épület felső részében összehalmozott műkincseket igyekeztek megmenteni. A tűz oly nagyarányú volt, hogy a cselekedés és a bályokiak nem tudták azt lokalizálni. A szomszédos széplakról kivonultak a tűzoltók, azonban ezek is gyengéknek bizonyultak. Ekkor futárt küldtek Margitára a főszolgabíróhoz, aki a margitai tűzoltókkal együtt csakhamar megjelent a helyszínén, ekkor már azonban az egész tető lángban állott. Megfeszített munka után tudták csak annyira meggátolni a tüzet, hogy az első emeletnek egy kicsi része megmaradhatott. A tűz alatt a padlás ugyanis beszakadt és így a tűz megsemmisítéssel fenyegette az egész felső lakrészt. A kár még eddig nincs megállapítva. A gróf még nincs odahaza. A tűz keletkezési okának megállapítása iránt még mindig folyik a vizsgálat.

* Elcsipett kabáttolvaj. Kellemetlen tapasztalatra ébredt tegnapelőtt délután Blander Fülöp cipészsegéd. Csarnok-kávéházban pikolózott békésen, miközben árván buslakodó télikabátján megessett valakinek a szive és pártfogásba vette. A kabát nélkül maradt cipész elpanaszolta a baját egy barátjának, aki tegnap reggel a nagy piacon felismerte a megszöktetett kabátot Nyája Tógyer veszedelmes, Nagyvárad-

ról örök időre kitiltott kabáttolvajnál, amint nagyban kínálgatta azt megvételre. A télikabátok iránt kiváló előszeretettel viselkedő férfit a rendőrség vette védő szárnyai alá, a hűtlen kabát pedig visszakérült a tulajdonosához.

* Öngyilkosságok. Tegnap egyszerre három öngyilkosságról is vettünk hírt. Az öngyilkosságokról adjuk a következőket: Halász Lajos 26 éves molnárségéd nagyvárad lakos szerelmes volt egy leányba, aki azonban hűtlen volt hozzá. — A különben is gyenge elméjű fiatalemberre ez annyira hatott, hogy kedély beteg lett és szombaton egy elültöltő vadászfegyverrel balmellébe lőtt. A súlyosan sérült fiatalembert a közkórházba szállították be, ahol két napi borzalmas szenvedés után tegnap meghalt. — *Életunt napszamos.* Zsákán Lipi István 39 éves napszamos valamikor dusszagdag parasztgazda volt, azonban részint a sors csapásai részint a saját könnyelműsége folytán annyira elpusztult, hogy kénytelen volt kenyerét napszamos munkával megkeresni. Ez a nyomorúságos élet annyira elkeserítette az egykor oly gazdag embert, hogy tegnap felakasztotta magát. — *Halálba a rossz kereset miatt.* Biharpuszpökiben Gomkötő Márton asztalos már régebben nem tudott annyit keresni mesterségével, hogy fenn tudta volna tartani magát. Az élet nehézségeitől megrémült ember tegnap egy őrizetlen pillanatban felakasztotta magát.

* Csecsemő a Dunában. Az esztergom-megyei Tát község határában a halászok a napokban egy ujszülött kis gyermek holttestét fogták ki. A lelketlen anya kézrekerítése iránt a csendőrség széleskörű nyomozást indított. Pisuth Kálmán vizsgálóbíró személyesen ment ki helyszínére.

* Vasárnap nem lehet fuvarozni. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a következő sürgős rendeletet adta ki: Mult évi december hó 21-én kelt rendeletem kapcsán tudomásul vétel és az érdekeltek megfelelő sürgős értesítése végett közlöm, hogy a pályaudvarokon kirakott áruknak munkaszüneti napokon való elfuvarozása tárgyában tenti rendeletemben foglaltakat hatályon kívül helyezem és a vasutakon kirakott áruknak munkaszüneti napon való befuvarozását eltiltom.

* Modern szegénylegények. Mikor a hortobágy délibábos síkján felállították az első telegráf pónát, talán abban a pillanatban halt meg a betyár romantika a magyar határon. Azóta a betyárok az aszfalton garázdálkodnak, automobilon járnak, a fokost is felcserélték jóféle Browning-szerszámmal. A modern szegénylegényeket érdekfeszítő mozgóképekben mutatja be az Edison színház, amelynek mai új műsora ismét általános tetszésben fog részeseülni. Rendkívül sikerült az Edison-nak az a kísérlete, amelylyel közönsége előtt frappáns módon demonstrálta, hogy elsőrendű technikai felszereléssel is játszva győz le minden öblös reklámmal dolgozó hasonló vállalatot. Az Edison direkt megszerezte a harmadrangú kis moziban Nagyváradon már lejátszott képeket, hogy az ő vásznán tegye szemléltetővé a külföldi, ami az Edison színház és más ilyen vállalatok közt áll fenn. Ezek a képek ragyogó tisztaságban jelentek meg a nézők előtt, akik másutt ugyane felvételeket nem élvezhették. Az új műsor, mely ma kerül bemutatásra, rendkívül érdekes. Legközelebb igen nevezetes meglepetést hoz az Edison a közönség számára.

* Elfogott katonaszökevény. Hegedűs István szobafestő megunva Nagyváradon a festést, de főleg a csavargást, Badenbe ment, ahol tegnapelőtt csavargás miatt letartóztaták. A letartóztatott ember különben a katonaság elöl is menekült ki idegenbe, azonban rajta

vesztett és már utban van Nagyvárad felé, hol a rendőrség tárt karokkal várja.

* **Elveszett** tegnap délelőtt 11—12 óra közt a Bémer-téren 3 drb. 20 koronás bankjegy. Becsületes megtaláló a rendőrségen (I. em. 14 sz.) illő jutalomban részesül.

* **Apró hírek.** *Nulla a patakban.* Az Izsópallaga község határában folyó patak vizében tegnap az emberek egy nő holttestét találták meg. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a nő Tyirla Imréné volt, aki a körülményekből következtetve baleset következtében került a patakba. — *Rejtélyes gyermekhalál.* Albert községét rejtélyes haláleset tartja izgatottságban. Mint ugyanis minket értesítenek egy Zsiros Péter nevű mástél éves gyermek tegnap hirtelen meghalt. A gyermek testén semmi külső jel nem mutatkozik ami a halál okát megmagyarázná. A vizsgálat folyik a halál okának felderítésében. — *Agyondőfte a bika.* Borzalmas módon lelte halálát tegnap reggel a grózfalvai legelőn Drinbe Péter pásztor. A szerencsétlen pásztor ugyanis a község bikáját akarta a legelőre terelni, amikor az megvadult és reá rontott. A megvadult állat annyira összedőfölte a pászort, hogy ez a sérülések következtében meghalt. — *Az alkohol.* Biharudvariban Szabó Lajos 21 éves legény vasárnap délután a korcsmában oly sok alkoholt ivott, hogy ennek következtében alkoholemérgezést kapott. Az iszákos fiatalember a mérgezésből kifolyólag tegnap reggel meghalt.

x Megérkeztek dus választékban szép plüsch-, selyem- és cukortojások, díszdobozok. Friss saját készítményű bonbonok igen előnyös árban kaphatók, nemkülönben ünneplós, mákos patkók és kalácsokat megrendelésre bármilyen árban készítik. MOLNÁR H. cukrász, Bémer-tér 2. — Telefon 395.

* **Olvasóink figyelmét** felhívjuk lapunk mai számában megjelent »Sirolin« hirdetésre.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedd: Kornevillei harangok. (Gyöngyiék vendégjátéka.)
Szerda: Golostein Számi, az új honpolgár. (Gyöngyiék vendégjátéka.)
Csütörtök: Nagy művészi kabaret.
Péntek: Szünet.
Szombat: Szünet.
Vasárnap: D. u. Lotty ezredesei, este: Varázskeringő.
Hétfő: D. u. Déryné ifjasszony, este: Milliárdos kiasszony.

Traviata.

Mikor az első ízben hallottuk Szánthó Gáspárt énekelni, megjósoltuk, hogy rövid idő alatt a közönség kedvencévé válik. Valóban alig aratott még nálunk énekes annyi tapsot, olyan elismerést, mint Szánthó. El kell ismerünk, hogy az utolsó tiz-husz évben nem volt olyan kiváló állandó baritonistánk, mivel a most távozó művész, akinek hangja olyan meleg és érzéses, olyan könnyed és hajlékony s olyan bámulatos terjedelmű lett volna. Tudjuk, hogy nagyrészt neki — no meg a be eg Rück karmesternek köszönhetjük, hogy tegnap a szezon tizenkilencedik opera-estélyét élvezhetjük végig, a mire még nem volt eset a Szigligeti színházban.

Sajnálkozással bucsuzik Szánthótól a közönség, mely vasárnap este is impozánsan tüneteit mellette. Utódját nem ismerjük, de mindenestre nehéz feladata lesz és sok összehasonlításnak lesz kitéve. Az előadás különben nagyon jól sikerült. Szánthó, mint mindig gyönyörűen énekelte, Károlyi Leona is hangban, énekekben, játékokban egyaránt kitűnő volt, Toronyi

nagyon ügyelt a piánóra s így ő is nagy tettszést aratott csengő, erőteljes tenorjával. A kisebb szereplők, ének- és zenekar a régi jók voltak. Erdélyi Sándor vette át Tóth József szerepét és használható segédéneknek bizonyult. Váradi Aladár karmester sok izléssel, finomsággal s ahol kellett, kellő erélylyel dirigált.
Dr. K. J.

Nap és hold.

Nagyhéten nem volt szokás eddig előadásokat tartani a nagyvárad színházban. A közönség számán meg is látszott: sokkal kevesebben voltak a színházban, mint a mekkora közönséget más időben Gyöngyiék vonzottak volna. Megvan mindennek a maga ideje s a nagy hét nem a színházi szezonhoz tartozó idő.

Gyöngyi Izsó a leányával együtt lépett fel; ami más körülmények közt telt házat jelentett volna, Gyöngyi Izsó a magyar színész világnak érdemes régi tagja, akit közönségünk régóta ismer. Kissé már elavultak ugyan az ő komikus hatásának eszközei, rögtönzései sem a legjobbak, de azért a herceg szerepében sok derűtséget fakasztott és sok tapsot aratott.

Gyöngyi Izsónak azonban még nagyobb érdeme a színpad iránt, hogy van egy színpadra termett leánya is, aki vele együtt lépett fel tegnap. Ha Gyöngyi Izsó játékmódora már kissé a régi időkre emlékeztet, Gyöngyi Jolán fiatalága annál inkább a jelent képviseli. Kellemes, csengő, lágy és hajlékony hangjával kitűnően tud bánni, a mellett jól is mozog a színpadon, melyre alakja, megjelenése is predestinálja. A közönség osztatlan tetszéssel fogadta az ifjú művésznőt első nagyvárad fel lépte alkalmával. Igazi szubrett, a ki nem annyira eltanult fogásokkal, mint inkább művészet eredetiségével, tartalmasságával képes hatni.

Az itteni szereplők az operettszemélyzet legkiválóbbjai közül kerültek ki. Károlyi Leona nemcsak pompásan énekelte (élvezet volt hallgatni a Gyöngyi Jolánal együtt énekelte kettőseit), hanem játékban is első sorban állott, Szántó Gáspár gyönyörű baritonja most is sokat emelt az előadás színvonalán. Toronyival kiegészítve, a kilogástaian operett-ensemble vitte teljes sikerre Lacocy bájos operettjét, amelyet bizony érdemesebb lett volna alkalmasabb időben, nagyobb közönség előtt felfrissíteni.

Gyöngyiék vendégjátékai.

Ma kedden, a második estén vendégszerepel a kitűnő fővárosi komikus, Gyöngyi Izsó és művészleánya Jolán. Planquette klasszikus zenéjű operettjében, a Kornevillei harangok-ban lépnek fel. Gáspár apó parádés nagy szerepét Gyöngyi Izsó játssza, Germainét pedig Gyöngyi Jolán. Holnap szerdán, a harmadik vendégjátéka lesz Gyöngyiéknek és pedig a Goldstein Számi, az új honpolgár című kacagtató énekes bohóságban. Gyöngyi Izsó a címszerepet, leánya pedig Virág Toncsit adja.

Gyöngyi-kabaret. Csütörtökön nagy kabaret művészt lesz a Szigligeti-színházban, páratlanul fényes műsorral. A számokat egy kivételével Gyöngyi Izsó és leánya töltik ki, míg a szintársulat tagjai a Cox és Box című, pompás humorú angol bohóságot adják. Gyöngyi Izsó humoros számait adja elő, Gyöngyi Jolán pedig a legjobb modern magyar zeneköltők műveit énekl.

A színház husvétja. Nagypénteken és nagyszombaton nem lesz előadás. Husvét vasárnap és hétfőn összesen négy bemutatkozó előadás lesz, amelyek keretében föllépnek a társulat összes új erői, Husvét vasárnap d. u. Lotti ezredeseit, este a Varázskeringőt adják, hétfőn d. u. Herczeg Déryné ifjasszonya, este a Milliárdos kisasszony kerül színre.

TÁVIRATOK.

A király jubileuma.

Bécs, április 13. Az uralkodói jubileumi ünnepek központi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen Gissmann miniszter közölte, hogy a kormány testületileg belép az ünneprendező bizottságba.

Öngyilkos őrnagyok.

Budapest, április 13. Tegnap délután két testvér, akik mindketten vezérkari őrnagyok öngyilkosságot követtek el. Szenkvicz Palkovits Miklós a 31-ik hadtest vezérkari főnöke és Palkovits Pál hadtestparancsnok főnökhelyettes, együtt laktak a Nagy János-utca 3. szám alatt. A két katonatiszt tegnap délután fél 4 órakor föbelőlte magát. Az öngyilkosságról azonnal értesítették a hadtestparancsnokságot, honnan nyomban megindult a vizsgálat. Ennek során megállapították, hogy a két testvérnek 160,000 korona adóssága volt. Az öngyilkos tisztek iker testvérek voltak, s a volt esztergomi polgármesternek voltak gyermekei. Megállapították azt, hogy a két testvér egyszerre egy pillanatban lett öngyilkos. Ugyancsak megállapították azt is, hogy mindketten uzsorásoknak lettek áldozatai. Tegnapelőtt ugyanis egy budapesti híres uzsorás 12000 koronáig árvereztetett a tiszteknél. A kettős öngyilkosság nagy feltűnést keltett, ugy a katonai körökben, mint az egész fővárosi közönség előtt.

Zátonya jutott hajó.

Fiume, április 13. A tengerészeti hatósághoz érkezett távirat szerint, a fiumei kormányzóság tulajdonát képező »Előre« nevű yacht Oprovázó mellett zátonyra jutott. A magyar-horvát tengerhajózási r.-t. »Szokol« nevű gőzösél küldték ki a yacht megmentésére, azonban a Szokolnak még eddig nem sikerült a jachtot kimenteni.

Nagy visszavándorlás.

Fiume, április 13. Ma éjjel a trieszti külön vonat 600 magyar visszavándorlóval Fiuméba érkezett. A visszavándorlók közül 200-an teljesen vagyontalanok. A belügyminiszterium kivándorlási kirendeltsége ingyen vasuti jeggyel és pénzsegélylyel látta el őket, hogy utjukat szülőföldjükre folytathassák.

EGYESÜLETEK.

A tüdővész ellen védekező egylet közgyűlése.

A Nagyváradon megalakult tüdővész ellen védekező egylet tegnapelőtt közgyűlést tartott,

melyen jelen voltak *Glacs* Antal elnöke alatt: Varró Domokos, Fráter Pál, dr Grósz Menyhért, dr Gerő Sándor, dr Baróthy Miksa, dr Móricz Ernő, Cserepnys Béla, Rimler Károly, Döry Ferenc, Kövér István, Bárdos Imre, Konrád Márk, Gerő Armin, Sebő Mihály, dr Fischer Ignác, dr Erdős Adolf, elsősorban *Kövecz* István az egyet pénztárosa számolt ke a mult évi pénztári jövedelemtől, majd *Fráter* Pál az egyet titkára számolt be a mult évi működésről. *Grósz* Mehyhért dr ismertette, hogy milyen irányban kell az egyetnek működni. Ismertette a jelenlegi óriási lakás-mizériákat és élelmi cikkek drágaságát. Egészséges lakások előállítását és az élelmi cikkek olcsóbbá tétele első célja az egyetnek. Majd dr *Móricz* Ernőnek fejezte ki elismerését afölött a munkálkodás felett, melyet a vidéken kifejt. Dr *Móricz* Ernő bejelentette, hogy a vidéken megindult rettenetes betegség ellen a védekezés és pedig igen szép eredménnyel. Bejelenti, hogy a közel jövőben két ilyen célú telep fog megnyitni a megyében és pedig az egyik az élelmi járásban és a másik a belényesi kórházban, ahol egy elkülönített osztályt fognak létesíteni. Végül *Gerő* Sándor dr az erdei üdülő helyek létesítése tárgyában tett előterjesztést.

Az iparos ifjak felolvasó ünnepélye.

A Nagyváradi ipartestület ifjuságának önképző egylete folyó évi április hó 19-én, husvét vasárnapján délután 4 órakor Körözs-utca (Szabó László-ház) gazdag műsorral felolvasó ünnepélyt tart közben egyfelvonásos szindarabbal. A műsor belépő jegyül is fog szolgálni. 1-ső helyen 40 fillérért, 2-ik helyen 30 fillérért váltatható meg.

Igazságszolgáltatás.

Gyilkosság az országuton.

A mult év október 23-án történt, hogy *Simon Vince*, *Simon Miklós*, ifj. *Kovács János*, *Szabó Ferenc*, *Szabó János*, *Fekete Gábor* és ifj. *Piros Sándor*, *Vajda* községbeli legények szüretelni voltak a hegyen. Munkájuk elvégzése után a korcsmába tértek be egy kis áldomásra. Itt nem tudni mi fölött *Simon Vincét* dorongokkal és botokkal agyonverték. A gyilkos legények fölött a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága a tegnapi nap folyamán *Millye Gyula* elnöke alatt tartott tárgyalásán ítélték. Szavazóbírák voltak *Petróczy* és *Ember* törvényszéki bírák, a köztudat képviselőjében *Lázár* ügyész szerepelt, a védői tisztet pedig *Simon Miklós* elsőrendű vádlott érdekében dr *Fráter Pál* töltötte be. A perbeszéd után a törvényszék meghozta az ítéletet, amely *Simon Miklós* elsőrendű vádlottat két évi, ifj. *Kovács Jánost*, *Szabó Ferencet*, *Szabó Jánost*, *Fekete Gábort* és ifj. *Piros Sándort* egy-egy évi börtönnel sújtotta. Az ítélet ellen a vádlottak a kir. ítéletáblához felebbezést jelentettek be.

A közös kassza. Sehogysem fért a fejébe *Jeney Tivadar* nagybárádi közjegyzőnek, hogy a szekrényében a pénz, dacára annak, hogy mindig ujjabb és ujjabb összeget tesz hozzá, nemhogy szaporodna, de szemmel láthatólag és kézzelfoghatóan rohamosan fogy. Elhatározta, hogy végére jár a dolognak és megtejt a rejtélyes apadás okát. Vállalkozása sikerrel is járt, amennyiben sikerült neki a házi szarkát az inasa, *Dunyes Péter* személyében elcsipni, amint egy vadonat új, csillogó ötkoronást zsebre vágott. Behatóbb érdeklődés után csak-

hamar előkerült egy álkulcs is, amelynek a segítségével másfél év óta tetemes összeget lopott gazdája pénzből. A nagyváradi kir. törvényszék büntetőbírósága a tegnapi nap folyamán *Millye Gyula* elnöke alatt tartott főtárgyalásán, a köztudat, *Lázár Márton* ügyész vádbeszéde után egy évi börtönrre ítélte az enyves körmű inast.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 13.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámitoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közuti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonátőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 13.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza apr. 1908	—	8.51
Rozs apr.	—	12.57
Zab apr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. ápril. 13.	
Magyar arany járadék 4 száz.	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	92.—
Magyar koronajáradék	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	95.—
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	140.—
Osztrák járadék papírban	91.57
Osztrák járadék ezüstben	96.50
Osztrák járadék aranyban	113.75
Osztrák korona járadék	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	693.50
20 frankos (Napoleon) dör	19.20

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

lita:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.) (41)

Egyszerre örültem, a megbomlásig szerettem! Különösen hamar meguntam az ugynevezett érdekes nőket. A legtöbb közülük olyan volt, mint az eső zavarta patak, melynek csekélyisége csak azért nem ismerhető fel azonnal, mert az élet viharában elvesztették átlátszó tisztaságukat. Zinka azonban, a szép hegyi tóra emlékeztető, melynek vize oly tiszta, hogy partján fenekének minden egyes kis kavicsát megszámlálhatná a szemlélő. De minél beljebb haladunk, annál tiokzatosabbá, kevésbé átlátszóvá válik a víztömeg, de anélkül, hogy megzavarodna csupán növekvő mélységénél fogva. Es végtére annyira elmélyedik, hogy kristálytisztasága dacára épp oly kevésbé pillanthatunk fenekére,

mint a felettünk sátozt vető égboltozatába. Ugy érde, mintha a tó, ott ahol legmélyebb, csodás kincset rejtene, melyhez csak egyetlen egy, a hivatott Istenáldott fog valaha hozzáférhetni.

Oh, hogy vonzotta őt a csodás tó titkát kitudhatni!

Mintha csak az ő számára teremtett volna. Még soha, egy percig sem unta magát vele, — észnek és szívnek egyaránt sokat nyújtott. Egyéniségének összeférhetlen ellentétei különös varázst gyakoroltak reá. Egyszer azt mondta volt e sajátságos leányról, hogy olyan, mint a nőiség egy kis zongorakivonata, annyi különböző tulajdonság volt összefoglalva benne. A legvidámabb gyermekdedesség közepett, olykor felvillanó éles esze, a bohó, szellemes pajzánosság, melyre aztán vágyteljes merengés szokott következni, szeszélyes, ártatlan kis önzése és a nagy, nemes áldozatkészség, mozdulatainak kezesetlen kecske, hangjának ellenállhatatlan édesége... mindezt, hogy látta, hogy érezte most!

Megtegye-e valóban? ... Nem, nem volt lehetséges — Trunnak igaz volt, el kell hagynia Rómát — minél előbb, annál jobb. Kalapját vette és kiment, hogy a nagykövetet felkeresse a palazzo Chigiban és minden szükséges megbeszéljen vele.

Ő excellentiája nem volt odabaza, kedvetlenül elment a vadász-klubba, néhány játszma écartét vesztett... szörnyen ingerült volt. Hazament. Folyvást az órára nézett, mintha várna valamit; nyugtalansága pillanatról-pillanatra nőtt... (Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. munkatársainkat felkérjük, szíveskedjenek a husvétli mellékletre szánt dolgozatokat mielőbb beküldeni.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

225—1908. végrh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a margitai kir. járásbírósnak 1908 évi Sp.: 101—3. számú végzése következtében *Lefkovits Ignác* javára *Fremed Jakab* és *neje ellen 893 K 30 fill.* s jár. erejéig 1908. évi március hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt 858 kor. 40 fillérra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, dongák, kereskedelmi árucikkek nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a margitai kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 150—2. sz. végzése folytán 893 kor. 30 ill. tőkekövetelés, ennek 1908 évi január hó 1 napjától járó 5 százalékos kamatai, eddig összesen 130 kor. 87 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig, *Kistófaluban 1908. évi április hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája* határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Margitta 1908. évi április hó 7. napján.

Jóny Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Kolozsvárt.
9911—II. 908. sz.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak székelykocsárd-marosvásárhelyi vonalának 77—79 sz. szelvényei között az Aranyos folyón építendő egyvágányú vasuti hid hidfői és középpillérjei megépítéséhez szükséges alapozási és falazási munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta az esetleg elrendelendő munkák egységárjegyzéke és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtással összekötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskay-tér 4. sz. II. emelet 52. sz.) valamint a nagyenyedi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot valamint a hozzátartozó mellékleteket szabályszerű okmánybélyeggel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemezése mellett alá kell írni és az ajánlatot a mellékleteivel pecséttel ellátott fonállal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbbben 1908. évi május hó 2-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni:

Ajánlat a 9911—908. II. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt munkálatokra.

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosítékképpen értékpapirokban, hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbbben az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi május hó 1-én délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába (Bocskay-tér 4. sz. földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértékét meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bánatpénz nélkül, vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy amelyekből valamely melléklet hiányzik, nem vesszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1908. évi május hó 2-án déli 12 órakor a titkárságnál fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1908. évi május hó 6 ig történik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevők, vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cégbejegyzésre vonatkozó adatok az ajánlatban felemlítendőek és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ezideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, a melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alólirott üzletvezetés fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi április hó.

Az üzletvezetés.

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Saját érdeke

minden hölgynek, hogy

tavaszi ujdonságainkat

női ruhaszövetek, selymek, delinek és mosóárunkban, ugyszintén tavaszi női felöltők és tafft kabátokban megtekinthe.

Szebbet, jobbat, divatosabbat

sehol olcsóbban nem kap

mint nálunk.

Két nagy csödtömegeből

került 2500 méter gyapjú delin à 50 kr., valódi Koechlin-féle levartimok à 42 kr., 1000 méter csikos tavaszi kelme 75 krajcártól, 1650 méter színes és fekete tafft 1 frt 20 kr.-ért, 120 széles tafft filhr és liberty selyem még nem létezett olcsó ár 2 frt 88 kr.

Struc boák, selyem alsók, japán övek

27 százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Vászon és asztalneműekben

a régi elismert szolid minőségek és árak.

Nagybecsü pártfogást kérünk:

Wallerstein Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Uj butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy saját

kárpitos, asztalos, esztergályos műhelyünket és butortelepünket kibővítettük és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és

Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább vezetni. Minden törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb izlésnek is eleget tegyünk. Araink igen szolidak. Szilárd munkánk és pontos kiszolgálásunkért több oldalról már is elismerésben részesültünk. Allami hivatalnokok és katonatiszt uraknak igen előnyös árt számítunk.

A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kéri

Pelleyné és Schmidt

NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

3701—908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1908-ik év folyamán hat időszaki tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május hó 4—24. földmives kigazdák; június hó 1—14. erdőőrök; június hó 16—28. lelkészek; július hó 2—22. és július hó 25-től augusztus 15 ig néptanítók végre augusztus 18—31-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédesszkozóknek házilag való elkészítését is megtanulják.

Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényekben szorult anyagi helyzetüket igazolják, s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakaszai között levő valamelyik állomásáról jönnek, személy és vegyes vonatok III-ik kocsiosztályában érvényes féláru menetjegy váltására jogosító igazolvány küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérítettetni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat, amelyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez címezve, föltetes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásuak pedig községük előjáróságának ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyujtsák be.

Rimler Károly
polgármester.

LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB

nyaralási vállalat

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fővárosi mintára berendezett **molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra.**

Elfogadunk nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrmé árakat, függönyöket, szőnyeget stb. azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza, kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet és raktár tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Zboray Gyula és Társa

szücs üzlete, Fő-utca 7. sz.

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.

1451—1908. szám.

Értesítés.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara és a Bihar megyei Gazdasági Egyesület a nyár folyamán Londonban megnyíló hatalmas és nagy méretű magyar kiállítás előzetes ismertetését és meglátogathatóságának előfeltételei és módjai ismeretét az érdeklődőkre nézve fontosnak ítélvén a kiállítás kezdeményezője és egyik kiváló ismerője dr. Molnár Ákos országgyűlési képviselő urat felkérte, hogy a szóban forgó kiállítást Nagyvárad város és Bihar megye közönsége előtt egy előadás keretében ismeresse meg. A felkért képviselő ur ezen kérelem teljesítésére hajlandónak nyilatkozott.

Arra való tekintettel, hogy a szóban forgó kiállítás gazdasági és üzleti jellege mellett a magyar művészet, nemkülönben a nemzeti szellem minden más irányú produktív megnyilatkozása is lesz s ügyet vetve arra is, hogy egyúttal alkalmas eszköze lehet a világ közvéleményét irányító angol sajtónak rokonszenves és hazai gazdasági és kulturális állapotának a világ előtt való dokumentálására: örömmel ragadtuk meg a nevezett képviselő ur által nyújtott alkalmat és az előadás megtartásának határidejét e hó 26-ikára eső vasárnap déli 11 órájára Nagyvárad város közgyűlési termébe kitűztük.

Amidőn örömmel adjuk közre, hogy az ügy támogatójával Rimler Károly urat Nagyvárad város polgármesterét is sikerült megnyernünk és hangsúlyozzuk, hogy London piacán tartandó magyar kiállítás az ország állami önállóságának kidomborítására is hivatva van s hogy ez a kiállítás az ország gazdasági életének igen jelentékeny tényezőjévé válhatik s így a magyar közönség részéről minden érdeklődésre és pártolásra számot tarthat; újból azzal irányítjuk ez alkalommal az érdeklődők figyelmét a tervezett felolvasásra, hogy annak meghallgatására és így a kiállítás körülményeinek és meglátogathatósága módjait megismerése végett a f. évi április hó 26-án d. e. 11 órakor a város székházának közgyűlési termében minél tömegesebben jelenjenek meg.

Az előadást érintő egyes további mozzanatokról az érdeklődő közönséget továbbra is tájékoztatni fogjuk.

Nagyvárad, 1908. április hó 13.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:
Huzella Gyula, Dr. Sarkadi Lajos,
kir. keresk. tan. elnök. titkár.

Nagyvárad sör.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az újonnan gyártott

márciusi söreim

most kerülnek forgalomba. Valóban finom kellemes ízű sörök megfelelők a legkényesebb izlésnek. A márciusi sörök már ős idők óta a sörértők kedvence és gyártmányom e tekintetben versenyez a legelsőrendű minőségekkel. Ez alkalommal ajánlom SZT. LÁSZLÓ MALÁTASÖRÖMET, mely a világhírű bajor sörök mintájára készült. Söreim kaphatók eredeti gyári töltésben minden kereskedésben. A n. é. közönséget kérem ezen helyi gyártmányu söreimet, melyek a legelsőrendű gyártmányokkal versenyképes előnyben részesíteni annál is inkább, mert az jutányosan beszerezhető és nem fizet annál reklám címetek drága pénzén.

Kitűnő tisztelettel

KRAUSZ BÉLA.

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742. ————— Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betétlázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatolás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta Selfmen-féle takarékperselyeit, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét b. fizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Intézetünk elvállalta hazánk egyik legtekintélyesebb életbiztosító intézetének: a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet, mint szövetkezet vezérképviseletét.

Cheque számla szám 21.261.

Tisztelettel:

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Pénz.

Olesó

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adás-vételét* vagy *bérlését* a legsikeresebb eredményre közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor
butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő, szoba és szalon berendezések, mindennemű modern stílus szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olesó árak

Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS ÍZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,
RENDRÍVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

Ivógyógyomásra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedece idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nyomatott a Szent László-nyomdában, Nagyváradon.